

Průběžná zpráva o předsudečném násilí/násilí z nenávisti

1.7. - 30. 9. 2016

In IUSTITIA, o.p.s.

Shrnutí

In IUSTITIA zjistila ve třetím kvartálu roku 2016 celkem **20 incidentů z nenávisti**, které se staly na území České republiky.

Násilí z nenávisti bylo zaznamenáno především **ve veřejném prostoru velkých měst a na internetu**. K útokům docházelo převážně v Praze (9 incidentů) a Brně (5 incidentů).

Terčem předsudečného násilí se znovu stávali lidé z důvodu své **národnosti, sexuální orientace, politického přesvědčení a skutečného nebo domnělého náboženského vyznání**.

Čtvrtina incidentů je spojena s „**migrační krizí**“. Ovšem oproti minulému kvartálu se relativně snížila frekvence výskytu pohnutky vyznání.

V rámci tohoto období získaly na relativní důležitosti útoky kvůli **sexuální orientaci**.

Obsah:

Základní charakteristika incidentů z nenávisti

Pohnutky pachatelů

Forma útoku a způsobené škody

„Migrační krize“ a násilí z nenávisti

Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy

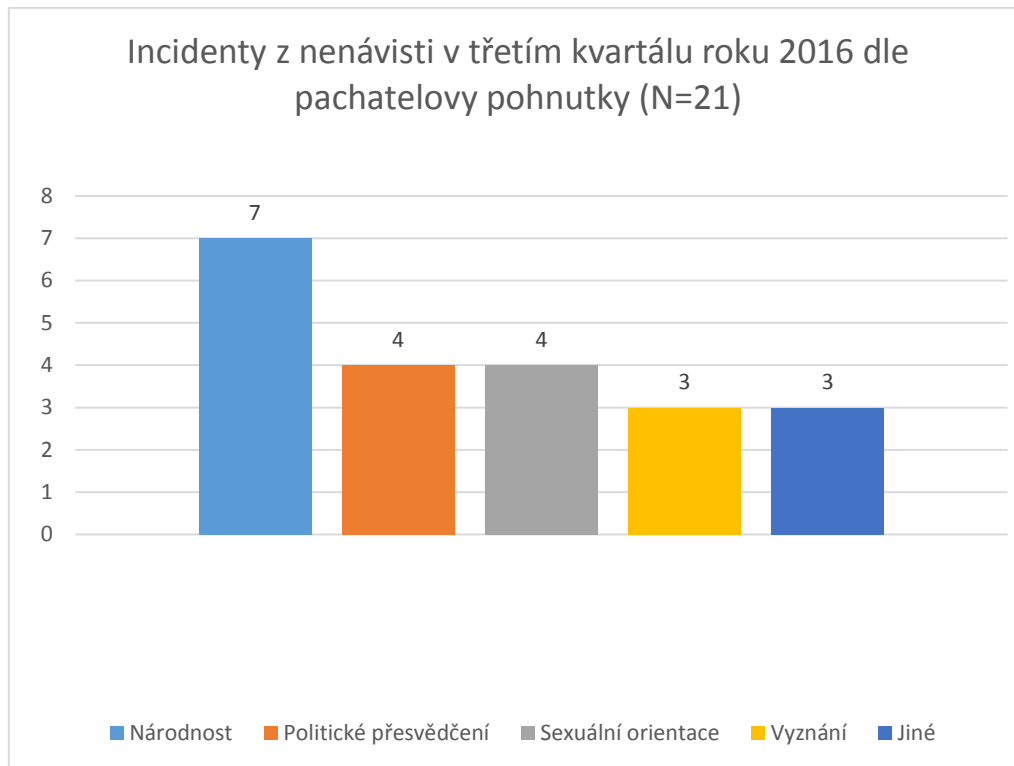
Základní charakteristika incidentů z nenávisti

Prostorové rozmístění zjištěných incidentů z nenávisti je nerovnoměrné. V krajích bylo nejvíce nenávistných útoků spácháno na území Hlavního města Prahy (9 incidentů). V počtu nenávistných útoků je na druhém místě Jihomoravský kraj (5 incidentů). V Ústeckém a ve Středočeském kraji byly zjištěny dva incidenty. Jeden incident byl zjištěn v Plzeňském, Středočeském a Olomouckém kraji. U jednoho incidentu není kraj znám. Podobná situace je patrná i na úrovni měst. V Praze se objevilo devět a v Brně pět incidentů. Ostatní incidenty byly zaznamenány jednotlivě v různých městech.

Při pohledu na bližší charakteristiky prostředí, ve kterém se incidenty odehrály, je patrné, že převažovaly útoky provedené ve veřejném prostoru (8 incidentů). Dále se objevily tři incidenty na internetu a dva v zaměstnání. Jiná prostředí se objevila ojediněle.

Nyní se krátce zaměříme na zaznamenané charakteristiky napadených. Můžeme konstatovat, že mezi napadenými převažují muži (15 případů). Ženy se staly obětmi násilí z nenávisti jen ve dvou případech, u třech případů se zatím pohlaví nepodařilo objasnit. Z hlediska občanství se oběťmi násilí z nenávisti stávají nejčastěji občané ČR (12 poškozených). Ve dvou případech se staly oběťmi násilí z nenávisti občané EU. To samé platí pro občany třetích zemí. U čtyřech případů nebyla informace o občanství zjištěna.

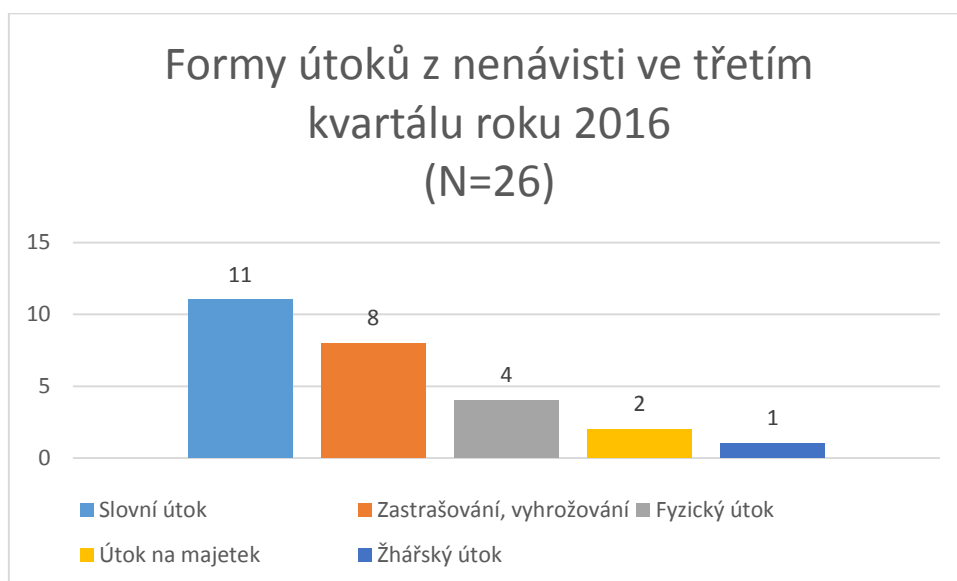
Pohnutky pachatelů

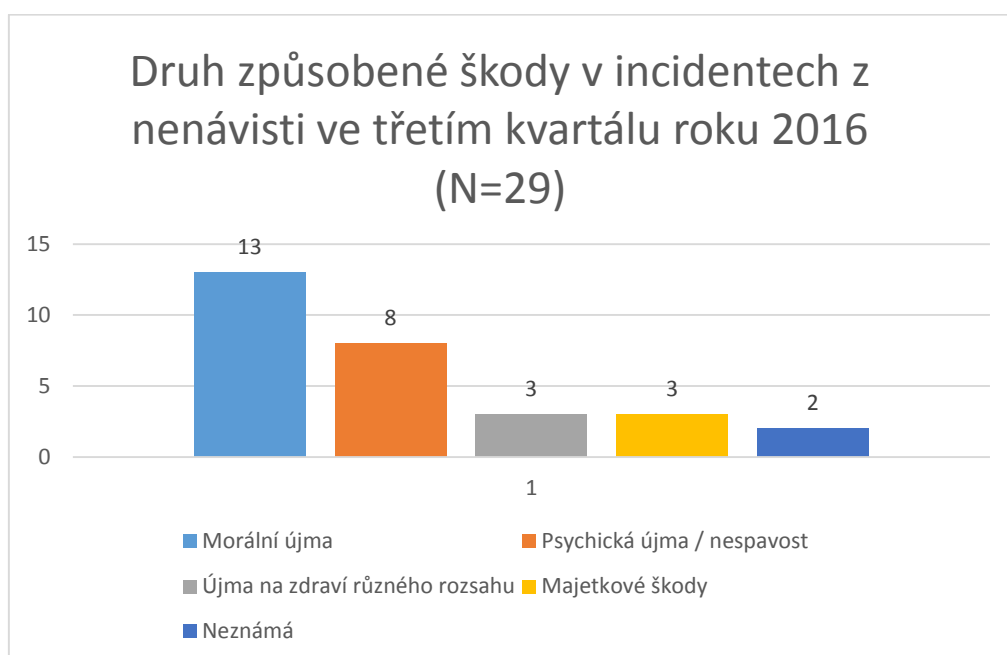
V této části se zaměříme na pohnutky pachatelů. Ke třem nejčastějším pohnutkám z minulého kvartálu (národnost, politické přesvědčení a náboženské vyznání) přibyla pohnutka sexuální orientace (LGBT – gay).

Z případů, ve kterých se podařilo zjistit pohnutku, jich bylo nejvíce motivováno národnostně. Jedná se o 7 případů, ze kterých tři byly motivovány nenávisí k Romům, kteří jsou typickou obětí násilí z nenávisti. Motivace jinou národností se vyskytovaly spíše ojediněle. Oproti minulému kvartálu bylo politické přesvědčení nahrazeno na první příčce národností, jelikož se snížila frekvence napadání organizací pracujících s migranty, osob, které vyjadřují své sympatie s antirasistickou kampaní Hate Free Culture či obecně s ochranou lidských práv. Dále se oproti minulému kvartálu relativně snížila frekvence výskytu pohnutky náboženské vyznání. Objevila se ve třech případech. Z toho ve dvou případech byla pohnutka vyznání specifikována muslimským a jednou křesťanským vyznáním. Do kategorie jiné patří pohnutka bezdomovectví, příslušnost k subkultuře a zdravotní postižení.

Forma útoku a způsobené škody

Oproti minulému období se částečně změnila forma útoků. Výskyt graffiti se snížil zřejmě v důsledku opadnutí vlny napadání objektů asociovaných s pomocí uprchlíků. Nejčastější byl v tomto období slovní útok, následovaný zastrašováním a vyhrožováním. Dále se objevily fyzické útoky, útoky na majetek a jeden žhářský útok.

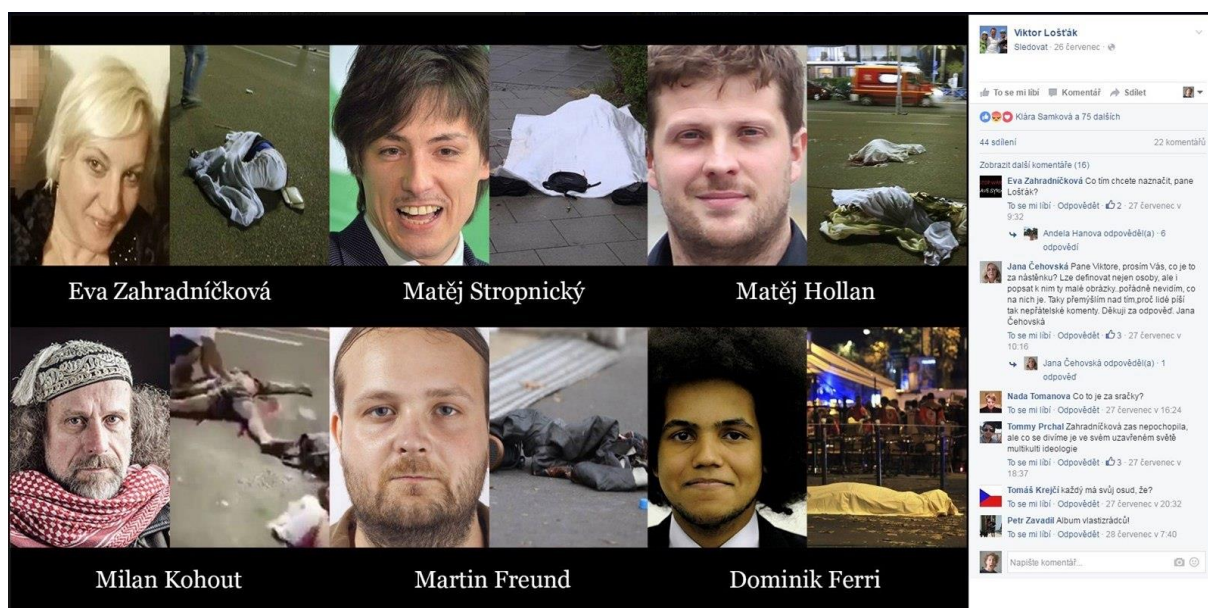

Formám útoku v zásadě odpovídají i druhy způsobené škody. Nejčastěji se objevovala morální újma (13 případů). Ta byla následována psychickou újmu. V menší míře se vyskytla újma na zdraví, majetkové škody a jiné druhy škody.

„Migrační krize“ a násilí z nenávisti

I ve třetím kvartálu roku 2016 zůstala „migrační krize“ významným společenským tématem. Tuto skutečnost odráží i nenávistné incidenty. Celá čtvrtina incidentů z nenávisti byla spojena s migrací. Útoky byly vedené vůči lidem imigrujícím do ČR z arabských zemí, ať už pro jejich národnost, anebo vyznání, ale také proti aktivistům zasazujícím se za jejich práva. Ve dvou případech byla pohnutka vedena muslimským vyznáním. V dalších dvou případech se její obětí stali politici. Všechny tyto útoky se odehrály v Brně a Praze.

Vlna sprejerství zaměřeného nejen na podniky hlásící se k Hate Free Zone, která byla popsána v minulé kvartální zprávě, se přehnala. Terčem útoků se nyní mimo jiných stávali politici. To je znepokojující, protože tyto incidenty představují útok na představitele demokracie a ústavou chráněnou svobodu projevu ve společnosti. Útoky proti politikům spojuje ve sledovaném období osoba Matěje Hollana. Oba případy byly silně medializovány. Jedním případem je velmi diskutovaná kauza, kdy se skupina politiků otevřeně prezentujících své „pro-uprchlické postoje“ stala obětí slovního útoku a výhrůžek během návštěvy brněnské hospody. Druhým útokem byla fotomontáž vytvořená zastupitelem městské části Brno-Bystrc Viktorem Lošťákem.

(Zdroj http://www.lidovky.cz/zastupitel-tvori-kontroverzni-fotomontaze-chci-hollana-politicky-zlikvidovat-rika-ga7-/zpravy-domov.aspx?c=A160805_161308_In_domov_jzl)

Poznámky k metodologickým charakteristikám této zprávy

U kategorie škody, formy útoku a pohnutky je třeba doplnit, že incident mohl být charakterizován více než jedním znakem. U některých případů naopak mohly být znaky neznámé nebo zatím neobjasněné. Proto je nutno k jejich interpretaci přistupovat opatrně. Případy popsané v kvartální zprávě jsou ty, které byly zaregistrovány zaměstnanci a zaměstnankyněmi organizace In IUSTITIA během terénní práce a vlastního monitoringu médií. Dále některé případy nahlásili sami poškození či svědci. Motivace incidentů je identifikována jako předběžná – expertní. In IUSTITIA se snaží tyto incidenty ověřovat zejména ve spolupráci s orgány činnými v trestním řízení. Dále IN IUSTITIA do své výroční zprávy monitorující násilí z nenávisti v ČR přebírá incidenty z policejních statistik po uplynutí sledovaného období. Z toho důvodu je možné, že se níže prezentované výstupy analýzy budou lišit od těch ve zprávě za rok 2016 (zveřejněné v polovině roku 2017).